

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.
bytem X.
zastoupená advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2024, č. j.: OAM-959/ZA-ZA11-HA15-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2024, č. j.: OAM-959/ZA-ZA11-HA15-2024, jímž jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě nejprve stručně shrnula dosavadní průběh řízení před žalovaným, a namítla porušení § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“). Uvedla, že je občankou Vietnamu, do ČR přicestovala v roce X. V této době se zde seznámila s přítelem, X., kterého si hodlá vzít.
3. Napadené rozhodnutí je podle ní zatíženo zcela jednostranným pohledem na její celkovou životní situaci. Je přesvědčena, že byly porušeny čl. 18 a 47 Listiny základních práv Evropské unie. Domnívá se, že žalovaný postupoval v rozporu se zákonem, pokud důvody soukromého života ve smyslu práva na život tak, jak je vykládá Evropský soud pro lidská práva, neuznává. Rozhodnutí má dále za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný dostatečně neposoudil skutečnost, zda by nebyl ohrožen její soukromý a rodinný život v zemi původu ve smyslu čl. 8 EÚLP. Zmínila, že státy přistoupivší jak k EÚLP, tak k Úmluvě o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (dále jen „Ženevská úmluva“) musejí respektovat zásadu non-refoulement v širším pojetí, kdy nesmí dojít k návratu cizince do země, kde by mu hrozilo mučení nebo nelidské a kruté zacházení ve smyslu čl. 3 EÚLP. Má za to, že postup žalovaného je v rozporu s čl. 33 odst. 1 Ženevské úmluvy.
4. Navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních tvrzení vyslovil s žalobou nesouhlas. Uvedl, že považuje uvedené námitky za neopodstatněné, neboť skutečnosti žalobkyní prezentované nemohly být vyhodnoceny jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Tvrzená pochybení nejsou podložena pádnou argumentací. Žalobkyně nebyla na svých právech zkrácena. Žalovaný vycházel z řádně zjištěného stavu věci, rozhodnutí je zákonné a plně přezkoumatelné. Neudělením mezinárodní ochrany nedošlo k zásahu do jejího práva na rodinný a soukromý život, žalovaný sám nemá důvod nahlížet na její situaci jednostranně, nicméně uvedené důvody azylově relevantní nejsou. Účelem žádosti podle něj je si co nejrychleji legalizovat pobyt a uzavřít sňatek s přítelem, na jehož radu ostatně o mezinárodní ochranu požádala. Uzavřel, že obsah žalobních námitek není způsobilý zpochybnit jím vyslovené závěry a napadené rozhodnutí vytýkanými vadami netrpí. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu dne 22. 7. 2024. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 26. 7. 2024 sdělila, že je svobodná, bezdětná, je etnické příslušnosti kinh, ateistka. Její zdravotní stav je bez omezení. Stejně tak nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyla členkou žádné strany či hnutí ani jinak v tomto směru aktivní. Ve vlasti naposledy bydlela X. Do ČR přicestovala dne X. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, a to z toho důvodu, že se chce provdat za přítele, X., kde by s ním po svatbě chtěla bydlet.
7. Při pohovoru dne 26. 7. 2024 uvedla, že do ČR přicestovala X. Od svého příletu je na území ČR nepřetržitě, do Vietnamu se nevracela. X. Poté zůstala doma a pomáhala rodině a příbuzným, uklízela jim v bytě. V X. podala žádost X., ale nebylo jí vyhověno, její právník proti tomuto rozhodnutí nicméně podal odvolání. O mezinárodní ochranu žádá až nyní, neboť se až letos X. dozvěděla o zamítnutí žádosti X. O mezinárodní ochranu žádá, neboť

by se chtěla provdat za přítele žijícího X. Seznámili se přes X. Partner tam pracuje. Znájí se X. K dotazu, jak často se stýkají, uvedla, že se viděli X. Pokud nemá platný pobyt, nemůže vycestovat X., kam chce po svatbě odjet. Prý bude rychlejší požádat o azyl než se vracet do vlasti a žádat o jiný druh pobytového oprávnění, vyřízení dalšího víza by trvalo moc dlouho. Ve Vietnamu žádné konkrétní potíže neměla, podle jejích slov jí nic nehrozí, problémy s policií nebo státními orgány ve vlasti výslovně negovala. V ČR má X.

8. Ve správním spisu je obsažena zpráva o zemi původu, konkrétně Informace OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 4. 6. 2024.
9. Dne 7. 8. 2024 se žalobkyně seznámila s podklady pro rozhodnutí, pořídila si fotokopie všech podkladů, nicméně se k nim nechtěla vyjádřit, nenavrhla jejich doplnění ani neuvedla žádné další skutečnosti, které by měl vzít správní orgán v potaz.
10. Následně vydal žalovaný napadené rozhodnutí ze dne 19. 9. 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
13. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
14. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
15. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
16. Úvodem samotného přezkumu soud poznamenává, že část žaloby, označenou jako „žalobní body“, nelze za tuto podstatnou náležitost takového podání ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. považovat, neboť jde pouze o výčet ustanovení s.ř., zákona o azylu a EÚLP. Podle právní věty rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“)

ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, je povinností žalobce v žalobě přednést kromě konkrétních a individualizovaných námitek i právní náhled na věc, jež má být projednána, který „[s]e přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“ Ohledně výčtu ustanovení zejména s.ř., jejichž porušení žalobkyně namítá, je třeba konstatovat, že nebylo blíže specifikováno, jakým způsobem měla být tato ustanovení porušena. Dále považuje soud za důležité zmínit, že žaloba je formulována velmi obecně. V této souvislosti připomíná rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, podle něhož: „Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“

17. Nelze tedy přijmout pouhou citaci ustanovení s.ř. a zákona o azylu jako žalobní body, které jimi ve světle uvedené judikatury NSS být ani nemohou. Zároveň není úlohou soudu dopracovávat žalobu, v takovém případě by nepřipustně vystoupil ze své role, jak ji předpokládá s.ř.s. V dalším textu žaloby soud nicméně identifikoval celkem tři žalobní námítky, které žalobkyně proti napadenému rozhodnutí vznesla, a jako takové je vypořádal. Za prvé, měla by být stanovena společná kritéria pro určování bezpečné země původu, a Vietnam by za ní neměl být považován. Za druhé, žalovaný postupoval nezákonně, když neuznal důvody soukromého života a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť neposoudil, zda nebyl ohrožen. Za třetí, žalovaný postupoval v rozporu se zásadou non-refoulement, čímž porušil čl. 33 odst. 1 Ženevské úmluvy ve spojení s čl. 3 EÚLP.
18. K první námitce soud poznamenává, že Česká republika nepovažuje Vietnam za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, není ani takto uveden v příslušné vyhlášce. Z ničeho neplyne, že by žalovaný zemi původu takto posoudil a postupoval podle toho (např. žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu). Žalovaný zcela v souladu se zákonem projednal žádost meritorně. První výhrada není důvodná.
19. Další výhradou je nedostatečné zkoumání osobního a rodinného života ze strany žalovaného. V této souvislosti soud podotýká, že uvedené kritérium zásadně nespadá pod důvody udělení azylu či doplňkové ochrany podle § 12, resp. § 14a zákona o azylu. Výjimku v tomto ohledu tvoří § 13 a § 14b téhož zákona, na jejichž základě je možné udělit obě formy mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny. To je však důvod, který žalobkyni zjevně nesvědčí – není rodinným příslušníkem azylanta, respektive poživatele doplňkové ochrany ve smyslu uvedených ustanovení. Ohledně postupu rozporného s čl. 8 EÚLP soud uvádí, že tato část námítky míří patrně na možnost udělit doplňkovou ochranu v případech, kdy by vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Toto ustanovení uvedený předpis od 1. 7. 2023 již neobsahuje (ke zrušení došlo zákonem č. 173/2023 Sb.). Řízení bylo zahájeno podáním žádosti dne 22. 7. 2024, tedy více než rok po účinnosti této změny, a nelze se jej tak dovolávat. Napadené rozhodnutí není v tomto směru ani nepřezkoumatelné – žalovaný posoudil, zda jde o azylově relevantní skutečnost, došel ke správnému závěru, že nikoliv, a žádost zamítl, přičemž úvahy, které jej k tomuto závěru vedly, jsou z textu odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé a srozumitelné. Soukromý a rodinný život není ani důvod hodný

zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu, žalobkyně není těžce nemocná ani postižená, ve Vietnamu taktéž neprobíhá humanitární katastrofa.

20. Zbylo vypořádat poslední námitku, tedy že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou non-refoulement. Uvedenou otázkou se ve své judikatuře již zabýval též NSS, který v právní větě svého rozsudku 2 Azs 71/2006-82 dovedl: „*Povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) je dána, pokud hrozí ‚reálné nebezpečí‘, že bude takovému zacházení vystaven.*“ Podle tohoto rozsudku dále: „*Reálným nebezpečím (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení ‚skutečné nebezpečí‘) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. V tomto ohledu nutno poukázat především na úvahy o ‚real risk‘ (reálném riziku) nelidského a ponižujícího zacházení vyslovené Evropským soudem pro lidská práva ve věci Vilvarajah a další proti Spojenému království (rozsudek z 30. 10. 1990, žádosti č. 13163/87, 13164/87, 13165/87, 13147/87 a 13148/87), zejm. na jeho bod 103; tento rozsudek ve svých úvahách navazuje na rozsudek téhož soudu ve věci Cruz Varas a další proti Švédsku (rozsudek z 20. 3. 1991, žádost č. 15576/89), zejm. na jeho body 69 a 70.*“ Je zjevné, že žalobkyni podobné reálné riziko nehrozí, což ona sama konec konců potvrdila jak při sdělení údajů k žádosti, tak při pohovoru. Důvodem její žádosti byl od počátku pouze snazší sňatek s přítelem žijícím X., za nímž chtěla i odcestovat. Výslovně uvedla, že jí v zemi původu nehrozí azylově relevantní nebezpečí, neměla tam žádné potíže se státními orgány, dokonce zmínila, že o mezinárodní ochranu žádá, neboť je v takovém případě údajně získání pobytového oprávnění rychlejší, a to bez nutnosti návratu do Vietnamu. Žalovaný v rozporu se zásadou non-refoulement evidentně nepostupoval. Třetí námitka tak není důvodná rovněž.
21. Žalobkyně hledá zjevně různé cesty k standardní legalizaci svého pobytu. Jednou z nich měla být nějaká forma mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Instituty tímto předpisem upravené však neslouží k takovému účelu, což NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48: „*Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“ Cílem daných institutů je ochrana těch osob, které jsou ve své vlasti pronásledovány či jim tam hrozí jiná vážná újma na životě, zdraví či lidské důstojnosti.
22. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 3. února 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort
samosoudce